

Αθήνα, 15/03/2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Της: ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑΣ – ΧΑΪΔΩΣ, Βουλευτού Β΄ Πειραιώς

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Προβλήματα στη διαχείριση απορριμμάτων αμιάντου στη Σαλαμίνα»

Κύριε Υπουργέ,

Σύμφωνα με δημοσιεύματα τοπικών εφημερίδων, το ζήτημα των απορριμμάτων αμιάντου στην Σαλαμίνα άπτεται τόσο της δημόσιας υγείας όσο και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών του κράτους σε σχέση με την προάσπισή της. Πρόκειται για μεγάλης σημασίας θέμα, το οποίο είτε παραγκωνίζεται είτε υποτιμάται είτε αποσιωπάται, ενώ είναι ένα ζήτημα που εγκληματεί κατά της δημόσιας υγείας των κατοίκων του νησιού. Ο αμιάντος είναι μια εξαιρετικά επικίνδυνη ουσία (που έχει ταξινομηθεί ως καρκινογόνο κατηγορίας 1Α στον ευρωπαϊκό κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 για την ταξινόμηση, τη συσκευασία και την επισήμανση των χημικών ουσιών). Αν οι ίνες του απελευθερωθούν στον αέρα, ως σκόνη αμιάντου και εισπνευστούν, μπορούν να προκληθούν σοβαρές ασθένειες, όπως αμιάντωση, καρκίνος των πνευμόνων, μεσοθηλίωμα, του θώρακα ή του κοιλιακού τοιχώματος.

Οι παραπάνω επιπτώσεις της έκθεσης στον αμιάντο είναι γενικά παραδεκτές και επιστημονικά απόλυτα τεκμηριωμένες. Γι' αυτό τον λόγο, η Ευρωπαϊκή Ένωση με τις οδηγίες 1999/77/ΕΚ (γενική απαγόρευση χρήσης του αμιάντου), 2003/18/ΕΚ (περί απαγόρευσης εξόρυξης αμιάντου και κατασκευής-επεξεργασίας προϊόντων αμιάντου), 2009/148/ΕΚ (περί της προστασίας των εργαζομένων από την έκθεση σε αμιάντο) έχει δημιουργήσει ένα καθεστώς ολικής απαγόρευσης του εν λόγω υλικού και συνιστά την σταδιακή απομάκρυνση του ήδη εγκατεστημένου αμιάντου, χωρίς όμως να θέσει χρονικό όριο. Ταυτόχρονα, έχει μεριμνήσει ώστε να υποδέχεται όλες τις αποξηλωμένες ποσότητες αμιαντούχων στοιχείων σε δικά της ΧΥΤΑ και χορηγεί αντίστοιχα πιστοποιητικά οριστικής διάθεσης από κρατικούς φορείς.

Ο αμιάντος στην Σαλαμίνα έχει χρησιμοποιηθεί σε τρεις περιπτώσεις: α. Στα ναυπηγεία, β. σε σωλήνες ύδρευσης που αγόρασε ο δήμος Σαλαμίνας σε ιδιαίτερα χαμηλή τιμή με αμιάντο από τον δήμο Καλλιθέας όταν προχωρούσε σε αντικατάστασή τους. Εξ αιτίας του θορύβου που δημιουργήθηκε υπήρξε

αντικατάσταση αυτών των σωλήνων με νέους, σύμφωνα με το περιβαλλοντικό νομικό πλαίσιο. γ. Αντίθετα με τις παραπάνω περιπτώσεις, υπάρχει εξαιρετικά διαδεδομένο στη Σαλαμίνα το αμιαντοτσιμέντο χαμηλής περιεκτικότητας σε αμίαντο (το γνωστό σε όλους ΕΛΕΝΙΤ, από το όνομα της εταιρείας που παρήγε τις χαρακτηριστικές κυματοειδείς πλάκες αλλά και πλευρικές καλύψεις και σωληνώσεις). Υπήρξε για μεγάλο διάστημα ένα βασικό υλικό για την κατασκευή της στέγης οικιών, οικημάτων, αποθηκών, κοτετσιών, και παραπηγμάτων σε ολόκληρο το νησί. Μπορεί εύκολα κανείς με μια απλή περιήγηση, ειδικά στις περιοχές χαμηλότερων εισοδημάτων, να διαπιστώσει το πόσο διαδεδομένες είναι οι κατασκευές που χρησιμοποιούν το συγκεκριμένο υλικό.

Στην γ. περίπτωση εντοπίζεται και το ζήτημα στο οποίο αναφερόμαστε. Διαπιστώνεται μια εξαιρετικά επικίνδυνη κατάσταση για την υγεία των κατοίκων του νησιού αλλά και των επισκεπτών του. Μια σειρά παράνομων «χωματερών» εξωοικιακών απορριμμάτων σε διάφορα σημεία του νησιού, στις οποίες εμφανώς περιλαμβάνονται σπασμένα και μισο - θαμμένα κομμάτια από αμιαντοτσιμέντο, βρίσκονται κοντά σε σπίτια και σε δημόσιους χώρους. Αυτό σημαίνει ότι φθαρμένα υλικά που περιέχουν αμίαντο είναι εκτεθειμένα στις ατμοσφαιρικές συνθήκες, πράγμα που δημιουργεί τεράστιο κίνδυνο για την υγεία των περιοίκων από τις ίνες αμιάντου που ελεύθερες μεταφέρονται από τον άνεμο. Οι υπεύθυνοι γι' αυτή την κατάσταση δεν είναι γνωστοί (η υπάρχουσα φημολογία μιλά για πολίτες που μόνοι τους εναποθέτουν στα συγκεκριμένα σημεία τα επικίνδυνα αυτά υλικά ή για επαγγελματίες («παλιατζήδες») που αναλαμβάνουν αντί τιμήματος να καθαρίσουν οικόπεδα και ιδιοκτησίες από διάφορα υλικά – αλλά αυτά είναι πράγματα που δεν μπορούν να διασταυρωθούν καθώς μέχρι στιγμής δεν έχει εντοπιστεί κανείς επισήμως να προβαίνει σε αυτές τις πράξεις). Κατά μαρτυρίες περιοίκων, από την δημοσίευση σχετικών άρθρων, άγνωστοι εργολάβοι προβαίνουν σε ταφή με χώμα αυτών των σωρών στην περιοχή. Παρά τις συμβάσεις που έχει κάνει ο δήμος για την αποκομιδή και το νομικό πλαίσιο το οποίο είναι πραγματικά αυστηρό, η κατάσταση σήμερα παραμένει η ίδια.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πώς σκοπεύετε να παρέμβετε, ώστε να προστατευτούν τόσο οι κάτοικοι της περιοχής όσο και οι επισκέπτες του νησιού, γιατί μέσα στα εξωοικιακά απορρίμματα περιλαμβάνονται κομμάτια υλικών που περιέχουν αμίαντο και είναι ένα πραγματικό έγκλημα κατά του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας;
2. Θα εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι, ώστε να δοθεί λύση και να φύγουν άμεσα αυτοί οι σωροί, γιατί όσο μένουν εκεί, οι περίοικοι βρίσκονται σε κίνδυνο;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ – ΧΑΪΔΩ